

अभक्त (3. अ + भक्त) adj. nicht genossen, nicht empfangen: अयं RV.

1, 127, 5.

अभक्ष्य (3. अ + भक्ष्य) adj. was nicht gegessen werden darf M. 1, 113. 11, 152. 12, 59. R. 4, 16, 33. mit dem instr. des subj.: अभक्ष्यं चैव मे मांसं वादृशैर्ब्रह्मचारिभिः R. 4, 16, 31. mit dem gen.: अभक्ष्याणि द्विजातीनाम् M. 3, 5, 26.

अभर्ग (3. अ + भर्ग) adj. ohne Genuss, ohne Glück: चकार भद्रमभ्य-मभर्गो भगवद्भ्यः AV. 5, 31, 11.

1. अभय (3. अ + भय) 1) adj. f. आ wo keine Furcht (Gefahr) ist, sicher: विशामासामभयानामधित्तम् RV. 10, 92, 14. सर्वा दिशो अभयास्ते भवतु AV. 19, 43, 4. ÇAT. Br. 1, 1, 17. 9, 1, 6. 2, 4, 1, 20. 14, 7, 1, 22 (hier अभयैः). = Bṛh. Ar. Up. 4, 3, 21. TAITT. Br. 3, 1, 2, 14. in Z. f. d. K. d. M. 7, 274. BHARTṚ. 3, 32. ०यम् adv. R. 2, 46, 29. — 2) m. a) ein Bein. Çiva's Çiv. — b) N. pr. ein Sohn Dharma's VP. 33, N. 13. LIA. I, Anh. XX, N. 7. — 3) f. ०या N. einer Pflanze, Terminalia citrina, AK. 2, 4, 3, 39. TRIK. 3, 3, 315. H. 1146. an. 3, 477. MED. j. 70. Suçr. 1, 139, 14. 214, 21. — 4) n. a) Sicherheit, Frieden, Ruhe H. an. 3, 477. इन्द्रं आशान्ति-यस्परि सर्वाभ्यो अभयं कारत् RV. 2, 41, 12. 27, 11, 14. 3, 30, 5. 4, 29, 3. 6, 47, 8. 9, 78, 5. VS. 18, 6. AV. 6, 32, 3. 8, 1, 10. ÇAT. Br. 3, 9, 19. 14, 6, 1, 6 (= Bṛh. Ar. Up. 4, 2, 4). TAITT. Br. 3, 1, 4, 6. TAITT. Up. 2, 7. BHAG. 16, 1 (SCHL.: impavidus animus). JĀṢṆ. 1, 211. अभयस्य हि यो दाता M. 8, 303. यो दत्त्वा सर्वभूतेभ्यः — अभयम् 6, 39. R. 5, 91, 14. KATHIS. 3, 30. अभयं ददामि ते वीरं तन्नमेवाभिधीयताम् R. 5, 63, 2. 6, 1, 27. अभयं याचमानैः 5, 82, 20. देव-यक्षाभयम् Sicherheit vor den Göttern ARG. 9, 29. न तस्मादभयं तव der kann dir keine Sicherheit gewähren R. 5, 47, 29. व्यापयेदभयानि च M. 7, 201. अभयप्रदः 4, 232. भयेष्वभयदः R. 4, 21, 11. अभयप्रदानम् PAÑKAT. 24, 21. I, 322. अभयवाचं मे पच्छ versprich mir Sicherheit HIT. 50, 2. अभयवाचं दत्त्वा 70, 13. अभयवचनं PAÑKAT. 26, 1. अभयदत्तिणा Sicherheitsversprechen, das Versprechen, dass man Jmd vor jeglicher Gefahr schützen werde M. 4, 247. DAÇ. 2, 38. PAÑKAT. 23, 12, 14. अभयपाचनाञ्जलि RAGH. 11, 78. आपन्नाभयसत्रेषु दीक्षिताः खलु पौरवाः ÇĀK. 49. superl. अभयतम RV. 10, 13, 7: सो आसौ अभयतमेन नेषत्. Am Ende eines adj. comp. f. आ KATHIS. 20, 52: याचिताभया. — b) (erg. सूक्त) ein auf Frieden u. s. w. gerichteter Opferspruch: अभयैर्बुध्यात् KAUC. 103. 139. — c) die Wurzel von Andropogon muricatus AK. 2, 4, 5, 30. H. an. 3, 477. MED. j. 70.

2. अभय (wie eben) adj. der keine Furcht hat MED. j. 71. ब्रह्म ÇAT. Br. 14, 6, 8, 8. आत्मा 7, 2, 30. = Bṛh. Ar. Up. 4, 4, 25.

अभयगिरिवासिन् (1. अभय - गिरि + वासिन्) auf dem Berge der Sicherheit wohnend, so hieß eine Klasse von Schülern des Kāṭjājana, BURN. Intr. 447. Lot. de la b. I. 337.

अभयंकर (अभयम्, acc. von 1. अभय 4, a, + कर) adj. Sicherheit, Frieden schaffend P. 3, 2, 43, Sch. 1, 1, 72. VARTT. 6, Sch. von Indra RV. 10, 132, 2.

अभयंकृत् (अभयम् + कृत्) adj. dass.: द्यावापृथिव्या ÇAT. Br. 1, 9, 1, 6.

अभयजात (अ + जात) m. N. pr. eines Mannes gaṇa गर्गादि.

अभयडिण्डिम (1. अभय + ङि) m. Kriegstrommel TRIK. 1, 1, 123.

अभयद् (1. अभय + दृ) 1) adj. Sicherheit verleihend R. 4, 21, 11. — 2) m. ein Arhant bei den Ġaina's H. 25. — 3) N. pr. eines Königs, eines Sohnes von Manasju, HARIV. 1636. 1637.

अभयदद् (अभयम्, acc. von 1. अभय, + दद्) Sicherheit verleihend, ein Bein. von Avalokiteçvara BURN. Lot. de la b. I. 264.

अभयसैनि (1. अभय + सनि) adj. Frieden schenkend: कृतिः VS. 19, 48.

अभयानन्द (1. अभय + आनन्द) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 217. 613.

अभव (3. अ + भव) m. Nichtsein, Vernichtung: लोकानामभवाय R. 3, 69, 9. 70, 1. Gegens. भव Sein, Entstehung: भवाय सर्वभूतानामभवाय च रत्नताम् 5, 89, 31. 21, 22. सर्वभूतभावभवम् 2, 77, 24. भवान्वा 22, 22. भवाभवात्मक SIV. 3, 10. प्रभव Entstehung: प्रभावभवकोविद् R. 2, 106, 6. — Vgl. अभाव.

अभस्त्रका oder अभस्त्रिका demin. von 3. अ + भस्त्र P. 7, 3, 47.

अभार्ग (3. अ + भाग) adj. ohne Antheil RV. 10, 83, 5. ÇAT. Br. 1, 9, 3, 35. an der Erbschaft M. 9, 213.

अभाग्य (3. अ + भाग्य) adj. unglücklich R. 3, 72, 27.

अभाव (3. अ + भाव) m. 1) Nichtdasein, Nichtvorhandensein, Abwesenheit; das subj. im gen.: तेषामभावे ÇVETĀÇV. Up. 6, 4. KĀTJ. ÇR. 4, 3, 23. M. 8, 259. 9, 188. geht im comp. voran: तद्भावे KĀTJ. ÇR. 4, 3, 23. M. 3, 212. 8, 182. 258. 9, 189. R. 4, 31, 6. PAÑKAT. 212, 1. — 2) Nichtsein, = असत्त्व TRIK. 3, 3, 411. MED. v. 31. = असत्ता H. an. 3, 693. भावाभावकार ÇVETĀÇV. Up. 3, 14. P. 1, 1, 57, Sch. Die siebente Kategorie in Kaṇḍa's Systeme MADHUS. in Ind. St. 1, 18, ult. COLEBR. Misc. Ess. I, 264. 288. Z. d. d. m. G. 6, 14. — 3) Vernichtung, Tod TRIK. 3, 3, 411. H. 1317. an. 3, 693. MED. v. 31. कुलस्य तमभावाय कालरात्रिरिवागता R. 2, 73, 4. रत्नसानामभावाय भर्तुरस्या भवाय च 5, 27, 6. तद्भावे sobald er stirbt VID. 202. अभावाय न भूतये DRAUP. 3, 9. — Vgl. अभव.

अभिं zend. aiwi, ἀμφί, lat. ob, ahd. umbi, nhd. um, OBF. Die begriffliche Verwandtschaft tritt bei अभितम् deutlich hervor. Upasarga (Nin. 1, 3.), Gati und Karma pravakantja P. 1, 4, 56. 59. 60. 91. gaṇa प्रादि: VOP. 1, 8. 1) adv. a) herbei: रथं देवासो अभि वितु वान्युम् RV. 2, 31, 2. Gegens. अप (s. d.). Sehr häufig in Verbindung mit Wurzeln der Bewegung. — b) hinein: अभ्यभि (in die Becher) सोमानुव्रपति KĀTJ. ÇR. 22, 10, 5. — c) oben, in der Höhe (?): धनाद्धर्मः प्रभवति शैलादभि नदी यथा MBH. 12, 228. Vgl. अभिक्रम. — d) in Zusammensetzungen mit einem nomen drückt अभि eine Steigerung aus; vgl. अभिधर्म, अभिताम, अभिनम, अभिनव. — 2) praep. mit folg. oder vorang. acc. a) zu — her, zu — hin, nach — hin, gegen: प्र तं नैव प्रतुरं वस्यो अक्काभि सुस्रे देवभक्तम् RV. 10, 43, 9. स मानुषीरभि विशो वि भाति 7, 5, 2. वाङ्मा अभि पवमानं प्र गच्छते 9, 110, 2. 1, 31, 18. 43, 8. 48, 7. 119, 1. 8, 82, 4. 10, 18, 8. SV. II, 9, 3, 6, 2. ÇAT. Br. 1, 2, 3, 4. 1, 1, 5, 16. 6, 6, 1, 12. 11, 5, 5, 6. पुरूपमभ्यावृत्तम् nach dem p. hingekehrt 7, 3, 1. अभिमभि शलभाः पतन्ति P. 2, 1, 14, Sch. वृत्तमभि द्योतते 1, 4, 91, Sch. Verbindet sich mit dem obj. auch zu einem adv. comp.: शरम् — शब्दं प्रति गतप्रेमुरभिलक्ष्यमपातयम् DAÇ. 1, 22. अभ्यभि शलभाः पतन्ति P. 2, 1, 14, Sch. अभ्यर्कविन्वः स्थितः ÇĀK. 170. Dies ist das अभि अभिमुख्ये (Nir. 1, 3. P. 2, 1, 14. H. an. 7, 36. MED. avj. 49.) und लक्षणो (P. 1, 4, 91. 2, 1, 14. H. an.) oder चिह्ने (VOP. 3, 7. mit dem Beispiele: प्राज्ञो गोविन्दमभि तिष्ठति ein Weiser hält steh zu Gov.). — b) in — hinein: अभि प्रुल्लानि च कृल्लानि च लोमानि निष्पूतो (eingeflochten) भवति (रुक्मः) ÇAT. Br. 11, 3, 5, 6; vgl. das zweite Beispiel u. h. — c) um, für